

آیت الله شیخ عبدالنبی اراکی

آیت الله شیخ عبدالنبی اراکی در سال ۱۳۰۷ق. (۱۲۶۸ش.) در اراک زاده شد. معرّب اراک، عراق است و به همین علت است که وی را شیخ عبدالنبی عراقی هم می خوانند. او تحصیلات خود را از اراک و همدان آغاز کرد و از اساتید این دو شهر بهره مند شد. جوانی بیست ساله بود که به حوزه پررونق نجف وارد شد و از اساتیدی چون آخوند خراسانی، سید محمدکاظم یزدی (صاحب عروة الوثقی)، شیخ شریعت اصفهانی، آقا ضیاء الدین عراقی و میرزای نائینی بهره برد. او به غیر از فقه و اصول و حکمت، به تحصیل علوم هیئت و نجوم و ریاضی نیز پرداخت و در دانش های گوناگون به مرتبه استادی رسید و صاحب کرسی تدریس شد.

آیت الله شیخ عبدالنبی اراکی در سال ۱۳۴۰ق. به ایران آمد و به تحصیل علوم حوزوی مشغول شد، ولی قوت علمی ایشان به حدی بود که در سال ۱۳۴۶ق. حضرت آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی رحمته الله علیه ایشان را به نجف دعوت کرد تا مشغول تدریس در آنجا شود. این بار اقامت ایشان در نجف بیست سال طول کشید. پس از بیست سال اقامت در نجف، در سال ۱۳۶۶ق. (۱۳۲۵ش.) به شهر قم آمد و تا آخر عمر در این شهر اقامت کرد. آیت الله اراکی مدتی در مسجد عشقعلی و پس از آن در «مسجد خانم» که اکنون آن را با نام «مسجد فاطمیه» می شناسند، به اقامه جماعت پرداخت. پس از وفات آیت الله شیخ عبدالنبی اراکی بود که حضرت آیت الله بهجت بنا به اصرار عده ای، امامت جماعت این مسجد را پذیرفت و چهل و چهار سال در آنجا نماز جماعت برپا کرد. شیخ عبدالنبی تألیفات بسیاری با موضوعات گوناگون از خود به یادگار گذاشته که برخی از آنها هنوز به چاپ نرسیده است. ایشان حتی در روزهای آخر عمر و با وجود مرضی، باز هم دست از تألیف برنداشت و با همت و پشتکار، در ایام بیماری موفق به نگاشتن کتابی به نام «المعالم الزلفی» شد.

آیت الله اراکی در طول سال های تدریس، شاگردان بسیاری در نجف، اراک

و قم تربیت کرد که هریک منشأ برکات بسیاری برای حوزه‌های علمیه و عموم مردم بوده هستند.

ایشان در عبادت و تهجد نیز کوشا بود. از یکی از شاگردانش نقل شده است که هیچ فجری طلوع نکرد که او در خواب باشد. هنگام سحر، صدای گریه و ناله و تضرع و استغفار او بلند بود. در توسل به اهل بیت علیهم السلام دلش محکم و مطمئن بود. از او چنین نقل شده که: «زمانی بعد از اینکه از خواب بیدار شدم، متوجه شدم که دستم فلج شده است. موضوع را از همگان حتی همسر مخفی کردم، اما برای گرفتن شفای خود، آهنگ مشهد مقدس کردم. شب پنج‌شنبه بود که به مشهد رسیدم. شب در منزل یکی از دوستانم به استراحت پرداختم. عصر پنج‌شنبه غسل کرده، وارد حرم شدم. پس از زیارت، رو به مرقد مطهر امام کردم و عرض نمودم: تا مرا شفا ندهید، از اینجا نمی‌روم. من می‌خواهم با این دستم خدمت بکنم. آن شب رادر حرم گذراندم تا شفا گرفتم و آنگاه از حرم بیرون آمدم».

بسیار ساده‌زیست بود و از خود خانه‌ای نداشت و تا آخر عمر در خانه اجاره‌ای زندگی می‌کرد. حضرت آیت‌الله شیخ عبدالنبی اراکی پس از عمری تلاش در راه کسب و ترویج علوم اهل بیت علیهم السلام در ماه رجب ۱۳۸۵ ق. (۱۳۴۴ ش.) دیده از جهان فروبست و در مسجد بالاسر حرم حضرت معصومه علیها السلام به خاک سپرده شد.